

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) เพื่อศึกษาความต้องการและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของผู้ป่วยไตรายเรื้อรังที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียม ตามการรับรู้ของผู้ป่วยและของครอบครัว

ประชากร

ประชากรที่ศึกษา เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคไตรายเรื้อรังและได้รับการรักษาทดแทนโดยด้วยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และครอบครัวของผู้ป่วย

สถานที่เก็บข้อมูล คือ หน่วยไตเทียมในโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดภาคใต้ 7 แห่ง ซึ่งได้แก่ จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี โรงพยาบาลที่เลือกเป็นแหล่งเก็บข้อมูลได้แก่ โรงพยาบาลค่ายเสนาณรงค์หาดใหญ่ โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โรงพยาบาลพัทลุง โรงพยาบาลตรัง โรงพยาบาลมหาสารคาม นครศรีธรรมราช และโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คิดดังนี้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ Power analysis ตารางสำหรับของ Polit และ Beck (Polit & Beck, 2004) กำหนดความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 95% ($= 0.05$) อำนาจการทดสอบ ($1 - \beta$) เท่ากับ 0.80 กำหนดขนาดอิทธิพล (effect size) ของการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเท่ากับ .50 ซึ่งเป็นขนาดอิทธิพลขนาดกลาง เพราะจากผลการศึกษาเบรียบเทียบ ระหว่างผู้ป่วยและครอบครัวในผู้ป่วยกลุ่มอื่นๆ ซึ่งการศึกษาส่วนใหญ่ พบว่า การรับรู้ความต้องการของผู้ป่วยและญาติแตกต่างกัน จากการเปิดตารางสำหรับรูปแบบกำลังการศึกษาของ Polit และ Beck (Polit & Beck, 2004) ได้กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยและขนาดครอบครัวกลุ่มละ 63 ราย

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้ป่วยไตรายเรือรังที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียม โดยต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ดังนี้

1.1 เป็นผู้ป่วยที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะไตรายเรือรัง

1.2 ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐ 7 แห่งข้างต้น ด้วยวิธีการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 เดือน

1.3 รู้สึกดีด้วยสามารถตอบแบบสอบถามได้

2. ครอบครัวผู้ป่วยไตรายเรือรังที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียม โดยต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ดังนี้

2.1 เป็นบุคคลในครอบครัวที่อยู่ในครัวเรือนเดียวกันกับผู้ป่วย

2.2 เป็นตัวแทนครอบครัวสามารถตอบคำถามและให้ข้อมูลที่ชัดเจน

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกจากโรงพยาบาล 7 แห่ง มีดังนี้

ผู้ป่วยไตรายเรือรังที่ฟอกเลือดประจำ	กลุ่มตัวอย่าง
โรงพยาบาลค่ายเสนาณรงค์หาดใหญ่	21
โรงพยาบาลหาดใหญ่	5
โรงพยาบาลสงขลานครินทร์	10
โรงพยาบาลพัทลุง	10
โรงพยาบาลตรัง	9
โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี	15
โรงพยาบาลมหาrazanakruechormra	3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1. แบบสอบถามความต้องการและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของผู้ป่วยไตรายเรือรังที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียม โดยใช้สอบถามผู้ป่วยไตรายเรือรังที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียม ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ป่วยไตรายเรือรังที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ อายุ เพศ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ แหล่งสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฟอกเลือดและค่าใช้จ่ายอื่นๆ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัจจัยทาง

เศรษฐกิจ ระยะทางในการเดินทางจากบ้านถึงหน่วยไตเทียม พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ผู้ดูแล ขณะเดินทางมาฟอกเลือด ผู้ดูแลขณะที่กำลังฟอกเลือด บุคคลในครอบครัวที่ให้การดูแลช่วยเหลือ มากที่สุดขณะอยู่บ้าน ระยะเวลาที่เจ็บป่วย ระยะเวลาของ การรักษาด้วยการฟอกเลือด โรคประจำตัว อื่นนอกจากไตawayเรื้อรัง อาการแทรกซ้อนขณะฟอกเลือดและขณะอยู่บ้าน ผลการตรวจเลือด ค่าบี ยูเอ็น (BUN) ก่อนฟอกเลือดและหลังฟอกเลือด ผลการตรวจความเข้มข้นของเลือด (Hct) ครั้ง ล่าสุด และยาที่รับประทาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวซึ่งผู้วิจัย สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของเฮล์ส (House, 1981) และจากการทบทวนเอกสาร ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 37 ข้อ โดยกรอบกลุ่มใน 4 ด้าน คือ

ความต้องการการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ จำนวน 6 ข้อ

ความต้องการการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 6 ข้อ

ความต้องการการสนับสนุนทางด้านการประเมินค่า จำนวน 4 ข้อ

ความต้องการการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร จำนวน 21 ข้อ

แต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบลักษณะคำตอบมีให้เลือกเป็นแบบ ลิเคริทสเกล (Likert scale) 4 ระดับ ให้คะแนน 0-3 คะแนน ดังนี้

ไม่เลย หมายถึง ผู้ป่วยไม่มีความต้องการการช่วยเหลือการดูแลในข้อดังกล่าวให้คะแนน เท่ากับ 0

น้อย หมายถึง ผู้ป่วยมีความต้องการการช่วยเหลือการดูแลในข้อดังกล่าวนานๆ ครั้ง ให้คะแนนเท่ากับ 1

ปานกลาง หมายถึง ผู้ป่วยมีความต้องการการช่วยเหลือการดูแลในข้อดังกล่าวเป็นครั้ง คราวให้คะแนนเท่ากับ 1

มาก หมายถึง ผู้ป่วยมีความต้องการการช่วยเหลือการดูแลในข้อดังกล่าวบ่อยครั้งหรือ เป็นประจำให้คะแนนเท่ากับ 3

ค่าคะแนนความต้องการการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวม เท่ากับ 0-111 คะแนน ส่วนค่าคะแนนความต้องการการสนับสนุนทางสังคมรายด้าน เป็นดังนี้

ความต้องการการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ จำนวน 6 ข้อ ค่าคะแนน เท่ากับ 0 - 18

ความต้องการการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 6 ข้อ ค่าคะแนน เท่ากับ 0-18

ความต้องการการสนับสนุนทางด้านการประเมินค่าจำนวน 4 ข้อ ค่าคะแนน เท่ากับ 0 - 12

ความต้องการการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรจำนวน 21 ข้อ ค่าคะแนน เท่ากับ 0-63

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ซึ่งมีข้อคำถาม เช่นเดียวกับความต้องการแต่เน้นที่การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 37 ข้อ โดยครอบครุณ 4 ด้าน ที่มีจำนวนข้อและข้อความเช่นเดียวกับแบบสอบถามความต้องการการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

แต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ ลักษณะคำตอบมีให้เลือกเป็นแบบลิเคริทสเกล (likert scale) 4 ระดับ ให้คะแนน 0-3 คะแนน ดังนี้

ไม่เลย หมายถึง ผู้ป่วยไม่ได้รับการช่วยเหลือการดูแลในข้อดังกล่าวให้คะแนนเท่ากับ 0
น้อย หมายถึง ผู้ป่วยได้รับการช่วยเหลือการดูแลในข้อดังกล่าวนานๆครั้งให้คะแนนเท่ากับ 1

ปานกลาง หมายถึง ผู้ป่วยได้รับการช่วยเหลือการดูแลในข้อดังกล่าวเป็นครั้งคราวให้คะแนนเท่ากับ 2

มาก หมายถึง ผู้ป่วยได้รับการช่วยเหลือการดูแลในข้อดังกล่าวบ่อยครั้งหรือเป็นประจำให้คะแนนเท่ากับ 3

ค่าคะแนนการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวม เท่ากับ 0-111 คะแนน ส่วนคะแนนการได้รับการสนับสนุนทางสังคมรายด้าน เป็นดังนี้

การได้รับการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ จำนวน 6 ข้อ ค่าคะแนน เท่ากับ 0-18

การได้รับการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสารจำนวน 6 ข้อค่าคะแนน เท่ากับ 0-18

การได้รับการสนับสนุนทางด้านการประเมินค่า จำนวน 4 ข้อ ค่าคะแนน เท่ากับ 0-12

การได้รับการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร จำนวน 21 ข้อ ค่าคะแนน เท่ากับ 0 - 63

ชุดที่ 2. แบบสอบถามความต้องการและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของผู้ป่วย ได้รับการสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ป่วย ซึ่งให้การสนับสนุนทางสังคมผู้ป่วยที่รักษาด้วยเครื่อง ได้เที่ยม ตามการรับรู้ของครอบครัว โดยใช้สอบถามครอบครัวของผู้ป่วยซึ่งให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ป่วย

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของตัวแทนครอบครัว ซึ่งให้การสนับสนุนทางสังคมผู้ป่วยที่รักษาด้วยเครื่อง ได้เที่ยม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ อายุ เพศ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัญหาทางเศรษฐกิจ การรับรู้ภาวะสุขภาพของตัวแทนของครอบครัว ระยะเวลาที่ให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ป่วย ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความต้องการการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวตามการรับรู้ของครอบครัว เป็นการรับรู้ของครอบครัวผู้ป่วยที่มีต่อความต้องการการสนับสนุนทางสังคมว่า ผู้ป่วยมีความต้องการการสนับสนุนทางสังคมในด้านต่างๆมากน้อยเพียงใด โดยใช้แบบสอบถามที่มีข้อคำถามและคำตอบชุดเดียวกันที่ใช้กับผู้ป่วย แต่เน้นที่ความคิดเห็น ความรู้สึกของครอบครัว

ส่วนที่ 3 แบบประเมินการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวผู้ป่วย ตามการรับรู้ของครอบครัว ว่าครอบครัวได้ให้การสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ป่วยในด้านต่างๆ มากน้อยเพียงใด โดยใช้แบบสอบถามที่มีข้อคำถามและคำตอบชุดเดียวกันที่ใช้กับผู้ป่วย แต่เน้นที่ความคิดเห็น ความรู้สึกของครอบครัว

การแปลผลคะแนนของความต้องการการสนับสนุนและการได้รับการสนับสนุนตามการรับรู้ของผู้ป่วย และของครอบครัว โดยใช้ค่า mean ของ meanscore (อาจำานวนข้อไปหาร) ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1

การแปลผลคะแนนความต้องการการสนับสนุนและการได้รับการสนับสนุนตามการรับรู้ของผู้ป่วย และของครอบครัว

การสนับสนุนทางสังคม	ระดับ		
ความต้องการ/การได้รับ	น้อย	ปานกลาง	มาก
โดยรวม (37 ข้อ)	0-1	>1-2	> 2-3
รายด้าน			
ด้านอารมณ์ (6 ข้อ)	0-1	>1-2	> 2-3
ด้านข้อมูลข่าวสาร (6 ข้อ)	0-1	>1-2	> 2-3
ด้านการประเมินค่า (4 ข้อ)	0-1	>1-2	> 2-3
ด้านทรัพยากร (21 ข้อ)	0-1	>1-2	> 2-3

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามของแบบวัดความต้องการ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม จากครอบครัวของผู้ป่วย ไตรวยเรือรังที่รักษาด้วยเครื่องไตรเทียม ตามการรับรู้ของผู้ป่วย และแบบสอบถามของแบบวัดความต้องการ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของผู้ป่วย ไตรวยเรือรังที่รักษาด้วยเครื่องไตรเทียมตามการรับรู้ของครอบครัว ไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์พยาบาลผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ป่วยไตรวยเรือรัง 2 ท่าน พยาบาลผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ป่วยไตรวยเรือรังและการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตรเทียม 1 ท่าน และอายุรแพทย์ผู้มีความเชี่ยวชาญโรคไตรวยเรือรัง 2 ท่าน เมื่อ

ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตาม
คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงนำไปหาความเที่ยงของเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง

2. การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (*reliability*)

นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดคือ แบบสอบถามความต้องการและการได้รับการสนับสนุน
ทางสังคมจากครอบครัวของผู้ป่วย ไตรายเรื่อรังที่รักษาด้วยเครื่อง ไตรเทียม และแบบสอบถามความ
ต้องการ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของผู้ป่วย ไตรายเรื่อรังที่รักษาด้วย
เครื่อง ไตรเทียมตามการรับรู้ของครอบครัว ที่ได้ปรับปรุงแล้วมาหาความเที่ยงโดยนำไปใช้กับกลุ่ม²
ผู้ป่วย ไตรายเรื่อรังที่รักษาด้วยเครื่อง ไตรเทียม และครอบครัวที่ให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้ป่วย
จำนวนกลุ่มละ 10 ราย แล้วนำมาคำนวณความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัล法
ของ cronbach (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดดังนี้

ความต้องการตามการรับรู้ของผู้ป่วย

โดยรวมเท่ากับ .94

ด้านอารมณ์เท่ากับ .82

ด้านข้อมูลข่าวสารเท่ากับ .73

ด้านการประเมินค่าเท่ากับ .82

ด้านทรัพยากรเท่ากับ .93

ความต้องการตามการรับรู้ของครอบครัว

โดยรวมเท่ากับ .94

ด้านอารมณ์เท่ากับ .85

ด้านข้อมูลข่าวสารเท่ากับ .79

ด้านการประเมินค่าเท่ากับ .84

ด้านทรัพยากรเท่ากับ .87

การได้รับตามการรับรู้ของผู้ป่วย

โดยรวมเท่ากับ .91

ด้านอารมณ์ เท่ากับ .84

ด้านข้อมูลข่าวสารเท่ากับ .70

ด้านการประเมินค่าเท่ากับ .73

ด้านทรัพยากรเท่ากับ .91

การได้รับตามการรับรู้ของครอบครัว

โดยรวมเท่ากับ .96

ด้านอารมณ์ เท่ากับ .87

ด้านข้อมูลข่าวสารเท่ากับ .85

ด้านการประเมินค่าเท่ากับ .82

ด้านทรัพยากรเท่ากับ .93

การพิหักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อพิหักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยการแนะนำตัวอธิบายถึง
วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ชี้แจงสิทธิในการ
การตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ การตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัย

จะไม่มีผลต่อการรักษาได้ๆทั้งสิ้น คำตอบที่ตอบในแบบสอบถามจะเป็นความลับจะไม่มีการเปิดเผย ซึ่อ โดยข้อมูลทุกอย่างที่ได้จะนำเสนอด้วยในภาพรวม และในระหว่างการตอบแบบสอบถาม หากกลุ่มตัวอย่าง ไม่ต้องการตอบแบบสอบถามจนครบ ก็สามารถออกจากภาระวิจัยได้ตลอดเวลา โดยจะไม่มีผลใดๆต่อตัวแทนครอบครัวหรือต่อการรักษาที่กลุ่มตัวอย่างได้รับอยู่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการเตรียมการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีรายละเอียดคือ

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 เสนอโครงการร่างวิทยานิพนธ์ ที่ผ่านการพิจารณาแล้วให้คณะกรรมการประเมินงานวิจัยด้านจริยธรรมคณะกรรมการพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรมในการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยทำหนังสือผ่านคณะกรรมการพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลของรัฐในภาคใต้จำนวน 7 แห่ง เพื่อขออนุมัติและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 ภายหลังจากได้รับอนุมัติ จากผู้อำนวยการโรงพยาบาลของรัฐ ที่เลือกเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 7 โรงพยาบาลแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบหัวหน้าหน่วยได้เตรียมของโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์รวมทั้งรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการเป็นสื่อกลางช่วยติดต่อสอบถามผู้ป่วยและครอบครัว ถึงความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัย

2. ขั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วย ได้แก่ ผู้ป่วยที่รักษาด้วยเครื่องไฟเทียมและครอบครัวผู้ป่วย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 สำรวจกลุ่มตัวอย่างที่หน่วยไฟเทียมของโรงพยาบาลของรัฐจำนวน 7 แห่ง และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้

2.1.2 เข้าพบกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยและครอบครัว (ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยและครอบครัวมาด้วยกัน) แนะนำตัว อธิบายให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การท่ามกลาง ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลและระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งแจ้งสิทธิตามใบพิทักษ์สิทธิ์ให้กับกลุ่มตัวอย่างยินยอมโดยลายลักษณ์อักษรหรือ

วิจัยโดยใช้เวลาในการตัดสินใจก่อนที่จะรวบรวมข้อมูล

2.1.3 เมื่อได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ขณะที่กกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยรอบการฟอกเลือดหรือลมหายใจ เดี๋ยว และขณะกลุ่มตัวอย่างครอบครัวของผู้ป่วยฟอกเลือด ในกรณีที่กกลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือไม่ได้ ผู้วิจัยจะใช้วิธีอ่าน และอธิบายข้อคำถามให้กกลุ่มตัวอย่างฟัง แล้วผู้วิจัยจะเป็นผู้บันทึกข้อมูลเอง จากนั้นผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลอีกครั้งว่าได้ครบถ้วนหรือไม่

2.1.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติและแปลผลต่อไป

ในกรณีกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นตัวแทนครอบครัว ไม่ได้ติดตามมาที่หน่วยไตเทียมด้วยผู้วิจัยติดต่อสอบถาม ถึงความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนครอบครัวด้วยวิธีการติดต่อสอบถาม ผ่านกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วย ให้ช่วยสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนครอบครัวโดยยึดหลักการพิทักษ์สิทธิ์ หากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนครอบครัวสมัครใจเข้าร่วmvิจัย ผู้วิจัยจะฝากรูปแบบสอบถามไปกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วย เพื่อให้กกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นตัวแทนครอบครัวไปกรอกที่บ้านแล้วฝากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยนำกลับมา ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน กกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนครอบครัว ไม่ได้ติดตามมาที่หน่วยไตเทียมมีจำนวน 22 ราย เนื่องจากว่าผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตัวเองได้จึงไม่ต้องมีครอบครัวมาด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย และของครอบครัว คะแนนความต้องการการสนับสนุนทางสังคม และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ของผู้ป่วยโดยวิธีร้อยละที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียม ตามการรับรู้ของผู้ป่วย และของครอบครัวรายข้อ

2. คำนวณหาค่าเฉลี่ยและการกระจาย ของคะแนนความต้องการการได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการได้รับการสนับสนุนของผู้ป่วยโดยวิธีร้อยละที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียม ตามการรับรู้ของผู้ป่วยและของครอบครัว

3. ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างคะแนนความต้องการการสนับสนุนทางสังคม จากการครอบครัวและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของผู้ป่วยที่รักษาด้วยเครื่องไตเทียมตามการรับรู้ของผู้ป่วยโดยใช้สถิติ paired t-test

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่าง ความต้องการการสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วย ไตราวยเรื่อรังที่รักษาด้วยเครื่องใจเทียมตามการรับรู้ของผู้ป่วย และของครอบครัวโดยใช้สถิติ independent t – test

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่าง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยไตรายเรื่อรังที่รักษาด้วยเครื่องใจเทียมตามการรับรู้ของผู้ป่วย และของครอบครัวโดยใช้สถิติ independent t – test